

PROIECT DE CANDIDATURĂ
pentru funcția de Președinte al
Consiliului Superior al Magistraturii

judecător Nicoleta Țiț

decembrie 2019

Preambul

Consiliul Superior al Magistraturii va trece începând cu anul 2020 în a doua jumătate a mandatului său, astfel că, la trei ani de activitate, poate mai mult ca oricând, este nevoie de o scurtă retrospectivă pentru a identifica în ce măsură am atins obiective asumate anterior și pentru a gândi modalități de acțiune în viitor menite să înlăture vulnerabilitățile identificate ori să corecteze eventuale erori.

În ceea ce mă privește, am pornit și am parcurs până în prezent acest drum având drept călăuze implicarea permanentă, precum și credința că prin echilibru, responsabilitate, bună-credință și onestitate voi putea contribui, alături de ceilalți colegi, la îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Contextul social, economic și politic în care ne-am desfășurat activitatea a fost extrem de dificil, iar acesta și-a pus amprenta asupra activității noastre.

Cu toate acestea și dincolo de divergențele de idei existente uneori între membrii Consiliului, identificarea unor soluții menite să rezolve, măcar în parte, problemele recurente cu care se confruntă sistemul judiciar în ansamblul său, precum și demararea acțiunilor necesare pentru punerea în aplicare a noilor reglementări din domeniul justiției au constituit principalele preocupări ale Consiliului Superior al Magistraturii.

În anul care urmează efortul nostru comun trebuie să fie concentrat deopotrivă atât spre măsuri concrete menite să asigure îndeplinirea efectivă și sub toate dimensiunile sale a rolului constituțional de garant al independenței justiției, cât și spre consolidarea încrederii magistraților în capacitatea Consiliului Superior al Magistraturii de a gestiona corespunzător toate problemele justiției.

Pentru aceasta cred cu tărie că președintele Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să fie cel care să asigure, prin modul de exercitare a atribuțiilor specifice și împreună cu vicepreședintele, coordonare și coeziune, consecvență și echilibru.

Principalele obiective ale mandatului președintelui Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2020

Obiectivele pe care le propun pentru mandatul meu de președinte decurg cu precădere din aplicarea Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.162/28.02.2017 prin care s-au aprobat cele cinci direcții de acțiune prioritare pentru mandatul 2017 – 2022 al actualului Consiliu: independență – responsabilitate; independență financiară pentru sistemul judiciar; asigurarea unui volum optim de activitate în instanțe și parchete; infrastructură; comunicare.

Totodată, abordarea pe care o propun are ca premisă viziunea proprie rezultată din proiectul prezentat colegilor la momentul depunerii candidaturii în procedura alegerii membrilor actualului Consiliul Superior al Magistraturii.

► Garantarea unei independențe reale a magistraților, apărarea reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor și protejarea încrederii societății în justiție

Indiferent de structura organizatorică în care funcționează – Plen, Secția pentru judecători, Secția pentru procurori – este necesară întărirea capacității Consiliului Superior al Magistraturii de a reacționa pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea, ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea, sau ar fi de natură să pericliteze reputația lor profesională.

Eficiența măsurilor adoptate depinde de termenul în care sunt realizate procedurile menite să asigure realizarea acestei atribuții. Rapiditatea și fermitatea reacției, precum și realizarea mediatizării acesteia sunt de natură să protejeze atât încrederea societății în justiție, cât și să creeze convingerea fiecărui judecător și procuror că beneficiază de o protecție reală și efectivă din partea Consiliului.

În egală măsură, trebuie să ținem seama de faptul că **independența este indisolubil legată de responsabilitate**, astfel încât Consiliul Superior al Magistraturii are obligația de

a reacționa și clarifica cu aceeași rapiditate și fermitate orice abatere de la standardele de exercitare a profesiei.

Justiția este un serviciu public, iar încrederea societății în justiție se menține și se consolidează atunci când toți cei care contribuie la înfăptuirea acesteia dovedesc, prin tot ceea ce fac, atât în exercitarea atribuțiilor specifice funcției, cât și în afara acestora, o înaltă ținută.

► **Bugetul instanțelor și susținerea unei finanțări corespunzătoare**

Problema gestionării bugetului instanțelor este încă de mare actualitate, existând aproape un consens în rândul judecătorilor că este necesară ruperea oricărei dependențe financiare de puterea executivă.

Actualul Consiliu a dezbătut această temă de mare interes, analizând variantele posibile de modificare legislativă. Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.227/15.10.2019 s-a decis sesizarea Ministerului Justiției pentru inițierea demersurilor legislative în vederea preluării de către Consiliul Superior al Magistraturii a bugetului instanțelor, cu excepția bugetului Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În anul 2020, trebuie susținută punerea în aplicare a acestei hotărâri, dialogul direct purtat cu ministrul justiției având drept scop identificarea celei mai potrivite reglementări, apte să asigure succesul acestui demers.

Finanțarea adecvată este un element cheie în asigurarea și garantarea independenței Puterii Judecătorești, astfel încât în calitate de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii voi susține cu fermitate acordarea unor alocații bugetare corespunzătoare, care să permită instanțelor să își gestioneze activitatea în mod corespunzător.

Consiliul trebuie să se implice în a oferi celorlalte puteri ale statului analize fundamentate privind situația actuală a sistemului judiciar și necesitățile stringente ale acestuia, astfel încât, independent de fluctuațiile politice, să determine acceptarea acestei

realități și asumarea asigurării unui nivel corespunzător de finanțare, dacă România secolului al XXI-lea își dorește cu adevărat un sistem judiciar performant.

► Optimizarea organizării și funcționării instanțelor

Deși strâns legată de finanțare, întrucât implică deopotrivă resurse umane și materiale, optimizarea organizării și funcționării instanțelor va constitui fără îndoială o prioritate distinctă a Consiliului și sub mandatul meu de președinte.

În aplicarea art.133 alin.2 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să inițieze ori de câte ori este necesar întâlniri comune cu ministrul justiției și președinții curților de apel în vederea analizării volumului de activitate al instanțelor și adoptării măsurilor de suplimentare ori reducere a posturilor, asigurându-se în același timp, direct sau prin intermediul președinților curților de apel, consultarea reală a fiecărei instanțe.

Președintele Consiliului este cel care trebuie să asigure organizarea și coordonarea acestor întâlniri, prezența ministrului justiției și implicarea acestuia în dialogul direct cu conducătorii curților de apel fiind absolut necesară.

Și în anul 2020 Consiliul trebuie să utilizeze toate mecanismele de care dispune pentru a realiza folosirea judicioasă a resursei umane existente, ținând seama de volumul de activitate și gradul de complexitate a cauzelor, de necesitatea specializării resurselor umane.

Redistribuirea posturilor între instanțe constituie fără îndoială o soluție pentru echilibrare, însă cred că ar trebui realizată doar dacă, în urma unei temeinice și obiective analize a evoluției volumului de activitate (sub toate aspectele sale), se poate concluziona în sensul unei scăderi considerabile a încărcăturii instanței, cu menținerea acestui trend și în viitor. În caz contrar, pe termen lung, o astfel de măsură ar putea să afecteze buna funcționare a respectivei instanțe, iar postul alocat suplimentar nu va conduce la îmbunătățirea substanțială a situației instanței beneficiare.

Este necesar ca în anul 2020 Consiliul să finalizeze lucrarea având drept scop modificarea listei localităților care fac parte din circumscripțiile judecătoriilor, să solicite și să obțină avizul conform al ministrului justiției și să adopte hotărârea menită să redeseneze harta judiciară a unor instanțe.

Am convingerea că, odată realizată, rearondarea va avea ca efect o echilibrare a încărcăturii instanțelor și parchetelor vizate, iar soluțiile conturate până în prezent răspund în egală măsură și cerinței accesului facil al justițiabilului la instanțe și parchete.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să asigure coordonare în gestionarea corespunzătoare a tuturor procedurilor de ocupare a locurilor vacante – admitere în magistratură, promovare în funcții de execuție și de conducere, transfer, delegare, detașare – astfel încât efectele schemelor incomplete să fie cât mai puțin resimțite la nivelul instanțelor.

În privința personalului auxiliar, în mod evident Consiliul trebuie să susțină cât mai argumentat suplimentarea schemelor instanțelor: analiza realizată în anul 2019 și transmisă Ministerului Justiției constituie un punct de plecare pentru un dialog onest și asumat care să aibă ca finalitate rezultatul dorit.

Dintr-o altă perspectivă, optimizarea funcționării instanțelor este strâns legată de asigurarea condițiilor materiale necesare.

Prerogativele legale ale Consiliului sunt limitate în acest domeniu, însă este imperios necesar să dezvoltăm colaborarea directă cu Ministerul Justiției, să propunem soluții și astfel, împreună, să identificăm cele mai fezabile căi de rezolvare a problemelor legate de infrastructura instanțelor.

► **Transparență instituțională și comunicare îmbunătățită**

Cunoașterea și înțelegerea cât mai precisă a rolului și a activităților concrete desfășurate de Consiliul Superior al Magistraturii sunt dependente de modul în care acesta comunică, precum și de nivelul de transparență al acțiunilor sale.

Transmiterea în direct a ședințelor Consiliului și publicarea înregistrării acestora pe pagina de internet, publicarea ordinii de zi și a modului de soluționare, publicarea rezultatului votului cu care au fost adoptate hotărârile, accesul magistraților în Emap, precum și parcurgerea procedurii de transparență decizională pentru hotărârile prev. de art.29 alin.11 lit.b din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare, asigură transparență și vizibilitate efectivă activităților desfășurate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Pe planul comunicării interne, cu sistemul judiciar, este necesar să acționăm în continuare în direcția îmbunătățirii acesteia.

În acest scop, apreciez că trebuie să avem în vedere o mai bună organizare a activităților curente din Consiliu astfel încât să permită deplasări ritmice ale membrilor la sediile instanțelor în scopul dezbaterii cu colegii a diverselor subiecte de interes pentru aceștia.

De asemenea, organizarea consultării instanțelor în problemele de interes general ale sistemului judiciar ori pe diferite proiecte de acte normative trebuie realizată astfel încât să asigure timpul necesar pentru furnizarea unui răspuns bine documentat.

Consiliul trebuie să manifeste deschidere către dialogul direct cu asociațiile profesionale ale magistraților, fiind în mod evident necesară organizarea unor întâlniri ale reprezentanților acestora cu membrii Consiliului Superior al Magistraturii.

O atenție deosebită va trebui în continuare acordată comunicării externe. Atât pentru magistratură, cât și pentru întreaga societate este necesar ca mesajul transmis de Consiliul Superior al Magistraturii să fie unitar, cât mai precis pe subiect și totodată prompt. Eventualele divergențe de idei dintre membrii Consiliului trebuie dezbătute în interior și armonizate pe cât posibil astfel încât ulterior să nu afecteze ori să pună la îndoială informațiile furnizate în exterior.

În comunicarea cu mass-media, Consiliul trebuie să fie proactiv, să anticipeze potențialul de interes al anumitor subiecte de pe agenda sa și să furnizeze cu promptitudine informațiile publice.

Informarea corectă a opiniei publice, indiferent că se referă la aspecte negative ale activității judiciare sau la succese înregistrate, este o modalitate prin care poate fi îmbunătățită imaginea publică a sistemului judiciar și tocmai de aceea Consiliul trebuie să acorde importanța cuvenită construirii și consolidării unei relații reciproce deschise și corecte cu reprezentanții mass-media.

► **Colaborare și dialog onest cu Executivul și Legislativul**

Deși acest obiectiv poate fi subsumat celui mai larg, al îmbunătățirii comunicării, am preferat să îl indic de sine stătător întrucât apreciez că trebuie să reprezinte o prioritate pentru Consiliul Superior al Magistraturii.

În actualul cadru legislativ, îndeplinirea direcțiilor prioritare de acțiune asumate de acest Consiliu necesită în mod categoric implicare și din partea celorlalte puteri ale statului.

Principalul liant trebuie să fie ministrul justiției, iar în calitate de președinte propun un dialog permanent și asumat, discuții deschise pe toate subiectele de interes în cadrul cărora Consiliul să își poată prezenta opiniile, soluțiile identificate sau chiar contraargumentele, dacă ar fi cazul.

► **Îmbunătățirea legislației primare și secundare ce vizează sistemul judiciar**

Modificarea pachetului de legi privind justiția a constituit un subiect amplu dezbătut atât în interiorul, cât și în exteriorul sistemului judiciar.

Punerea în aplicare a noilor dispoziții a generat la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii o preocupare pentru analiza substanțială a fiecărei legi în scopul identificării domeniilor în care Consiliul trebuie să elaboreze reglementări secundare, a estimării efectelor și măsurilor menite să asigure buna funcționare a instanțelor și parchetelor și, nu în ultimul rând, a decelării eventualelor inadvertențe, necorelări sau omisiuni strecurate în cuprinsul acestor acte normative.

În anul 2019 au fost modificate o parte din regulamentele date în aplicarea legilor. au fost emise norme metodologice în situațiile în care noile legi nu au mai prevăzut reglementare prin regulament. însă multitudinea activităților desfășurate nu a permis revizuirea tuturor actelor normative secundare.

Aceste activități trebuie continuate și finalizate în anul 2020, fiind necesară atât sesizarea ministrului justiției cu propunerile concrete de modificare a celor trei legi, cât și adaptarea legislației secundare.

De asemenea, este necesară implicarea Consiliului în modificarea legislației primare privind statutul personalului auxiliar și a tuturor regulamentelor date în aplicarea Legii nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea.

Consiliul trebuie să își asume în continuare formularea de propuneri pentru modificarea unor acte normative atunci când necesitatea acestora rezultă din activitatea de aplicare a legii, desfășurată de instanțe.

► Implicarea Consiliului Superior al Magistraturii în proiecte cu finanțare externă menite să asigure instrumente eficiente de lucru în sistemul judiciar

Realizarea direcțiilor de acțiune stabilite pentru mandatul actualului Consiliu și implicit a obiectivelor mai sus definite, a căror realizare o voi urmări cu prioritate în calitate de președinte, va fi facilitată și de derularea cu succes a fiecărei etape a proiectelor finanțate prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020, inițiate de Consiliu și aflate în implementare sau în etapa scrierii cererilor de finanțare:

- *Proiectul „T.A.E.J-Transparență, accesibilitate și educație juridică prin îmbunătățirea comunicării publice la nivelul sistemului judiciar”, în implementare din data de 5 septembrie 2018, al cărui obiectiv principal este îmbunătățirea și abordarea unitară a comunicării publice la nivelul sistemului judiciar în vederea consolidării imaginii acestuia, asigurarea unei transparențe sporite în interiorul și exteriorul sistemului, precum*

și îmbunătățirea accesului la justiție prin creșterea gradului de informare, conștientizarea drepturilor cetățenilor și dezvoltarea culturii juridice;

- *Proiectul privind „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești”*, în implementare din data de 2 octombrie 2019, având obiectiv general identificarea mecanismelor necesare creării unui sistem de justiție modern, adaptat cerințelor societății contemporane;

- *Proiectul privind „Eficiența - Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare”*, în implementare din data de 17 octombrie 2019, având ca obiectiv îmbunătățirea accesului la justiție printr-un proces transparent și predictibil de reducere a cauzelor care conduc la aglomerarea instanțelor și implicit durată lungă de soluționare;

- *Proiectul „Consolidarea capacității organizaționale și administrative a Consiliului Superior al Magistraturii”*, aflat în etapa de scriere a cererii de finanțare;

- *Proiectul „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de parchete”*, aflat în etapa de scriere a cererii de finanțare;

- *Proiectul „CPCI – Creșterea performanței și calității instituționale prin îmbunătățirea sistemului de evaluare și asistență psihologică la nivelul sistemului judiciar”*, aflat în etapa de scriere a cererii de finanțare.

Mandatul președintelui în anul 2020 trebuie să asigure coordonarea eforturilor fiecărei echipe de proiect, precum și intervenția promptă pentru înlăturarea oricăror posibile sincope ce se pot ivi în derularea proiectelor.

► Dialog și cooperare pe plan extern

Și în anul 2020, Consiliul va continua dialogul de cooperare cu reprezentanți ai sistemelor judiciare ale altor state, manifestând deschidere spre colaborare în domenii de interes comun.

În calitate de membru al Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare (RE CJ), Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să fie în continuare reprezentat în cadrul reuniunilor

organizate sub egida Rețelei, asumându-și să fie un partener disponibil la dialogul activ dintre toate Consiliile Judiciare.

De asemenea, este necesar să urmărim îndeaproape, ca și până acum, cooperarea loială cu Comisia Europeană, în special în cadrul *Mecanismului de Cooperare și Verificare*, atât prin discutarea modalităților de abordare și realizare a recomandărilor Comisiei Europene, prin elaborarea periodică a contribuțiilor naționale la raportările de progrese transmise Comisei de către Ministerul Justiției, cât și prin participarea activă la reuniunile cu experții Comisiei cu prilejul misiunilor lor de evaluare la București.

Ori de câte ori va fi necesar, Consiliul își va reiterna disponibilitatea spre dialog și cooperare cu organismele Consiliului Europei, respectiv în relația cu *Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția)*, prin transmiterea de puncte de vedere sau prezentarea acestora în cadrul vizitelor reprezentanților Comisei de la Veneția la București, cu *Grupul de state împotriva corupției (GRECO)*, prin reprezentarea la reuniunile acestuia și prin transmiterea de opinii față de rapoartele și stadiul recomandărilor GRECO, a căror realizare intră în sfera de competență a Consiliului, precum și prin participarea cu date și informații cât mai complete necesare pentru evaluarea eficienței sistemelor judiciare de către *Comisia Europeană pentru eficiența justiției (CEPEJ)*.

Totodată, Consiliul va continua să fie reprezentat și în cadrul viitoarelor reuniuni ale persoanelor de contact organizate de Comisia Europeană (*EU Justice Scoreboard*), ocazionate de pregătirea Tabloului de bord privind justiția și va continua să transmită informațiile relevante prin intermediul punctului național de contact, în vederea elaborării și publicării următoarelor rapoarte al Comisiei.

► **Îmbunătățirea continuă a modului de lucru în interiorul Consiliului Superior al Magistraturii**

Primii trei ani de mandat, derulați într-un context social, politic și economic dificil, au creat fiecărui membru al Consiliului posibilitatea de a acționa, de a-și exprima ideile și de a relaționa cu ceilalți în acord cu propria personalitate și cu propriile experiențe. Fără îndoială, cu toții am fost și suntem animați de bună-credință, reușind în unele situații să găsim consensul, iar în altele nu.

În calitate de președinte, voi susține în relația cu colegii o comunicare directă, deschisă, onestă, echilibrată și nepătimașă, astfel încât divergențele de opinii să fie depășite, acțiunile membrilor să fie pe cât posibil armonizate, iar Consiliul să funcționeze ca un adevărat organism colegial.

Totodată, este necesară o planificare mai riguroasă a agendei de activități comune din Consiliu pentru a facilita implicarea corespunzătoare a membrilor în derularea acestora, precum și participarea lor la alte evenimente la care sunt solicitați.

La nivelul aparatului tehnic, calitatea muncii desfășurate, implicarea, inițiativa, promptitudinea în îndeplinirea atribuțiilor trebuie să constituie reperatele în jurul cărora se va consolida echipa a cărei misiune este aceea de a asigura suportul activităților derulate de membrii Consiliului.

Concluzii

Am propus în cele ce preced. pe scurt. cele mai importante obiective către care doresc să orientez activitatea Consiliului Superior al Magistraturii în anul 2020. dacă voi avea onoarea de a fi aleasă în funcția de președinte.

Referirile au fost făcute cu precădere la judecători și instanțele de judecată. însă. în calitate de președinte. am deopotrivă obligația de a susține realizarea acestor obiective și din perspectiva colegilor procurori, respectiv, parchetelor de pe lângă instanțe.

Îndeplinirea acestor obiective, ca și asumarea altora. dacă provocările anului 2020 o vor impune. nu poate fi însă realizată decât cu susținerea și implicarea efectivă a tuturor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Am convingerea că obiectivele prezentate constituie priorități pentru toți colegii mei din Consiliu. În privința modalităților de realizare a acestora. am expus doar câteva idei întrucât consider că trebuie să alegem împreună căile cele mai potrivite pentru a atinge rezultatele pe care ni le propunem.

Conștientă fiind că misiunea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii este una extrem de dificilă. îmi doresc și propun o colaborare deschisă și onestă cu fiecare coleg membru pentru că doar împreună vom putea reuși în demersul nostru comun. acela de a avea o justiție independentă, performantă și care să se bucure de respectul societății.

Cred cu tărie că un Consiliu unit va fi mai puternic. mai credibil și mai convingător în relația cu celelalte puteri ale statului, iar aceasta nu poate fi decât în beneficiul sistemului judiciar și deopotrivă al cetățenilor.

Judecător Nicoleta Țiț

Membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii